ואפילו בעל החצר בבעל הגג אין יכול למחות. מע"ג דגבי זיז [שלפני] החלון דיוצא לרשות הרבים לא שרינן במסכת עירובין (דף נח:) להניח עליו אלא כלים הנשברים משום דמיישינן שמא יפול על ראשו של בעל החצר שאינו עומד כל שעה תחת הזיז א"נ התם לא אסר אלא להניח עליו אבל הכא איירי למילף ביה דבדבר המלוי לא מיישינן לנפילה וא"ת יכול בעל הגג להשתמש בזיז והא איכא מעקה דאמר בפ"ק (לעיל ב:) גג הסמוך לחצר מבנו עושה לו מעקה גבוה ארבע אמות וי"ל כגון דהזיז נקרן זוית בסוף המעקה: **מאי איריא** לחצר השותפין. פ"ה מאי איריא לחצר השותפין שמזיק לגיס משמע מתוך פירושו שהוא אינו שותף באותה חצר וקשה לר"י לפירושו מדמסיק בתר הכי אלא אפילו לחצר השותפין דאמר ליה סוף סוף בעית לאינטוועי מינאי משמע שהוא שותף ונראה לר"י לפרש מאי איריא לחצר השותפין שהוא מזיק לו משני מקומות אפילו לחצר חבירו שאינו מזיק לו אלא מבחוץ נמי ולפי' קשה לרשב"א דא"כ אמאי קאמר עד האידנא הוה בעית כו' הוה ליה למימר קא משמע לן דבשני מקומות לא מצינא לאינטוועי מינך ונראה לי דמעיקרא דפריך מאי איריא לא סלקא דעתיה שיש לו שותפות בחצר: **בבית לא בעינא לאיצטנועי מינך.**

פירוש כשאתה בבית אבל פירוש אחר שפ"ה כשאני בבית אין נראה לרשב"א דהשתא נמי לא בעי לאינטוועי בתשמיש הבית דהא האי חלון דפתח אינו לא כנגד הפתח ולא כנגד החלון דהא תנן (לקמן דף פ.) אין פותחין חלון כנגד החלון כו' לקח

ויכול למחות פחות פחות מטפח אין לו חזקה ואין יכול למחות: **גמ'** אמר רבי אסי אמר רבי מני ואמרי לה אמר רבי יעקב אמר רבי מני החזיק בטפח החזיק בד' מאי קאמר אמר אביי ה"ק [א]החזיק רוחב טפח במשך ארבע החזיק ברוחב ארבע: פחות מטפח אין לו חזקה ואינו יכול למחות: אמר רב הונא לא שנו אלא בעל הגג בבעל החצר [ב]אבל בעל החצר בבעל הגג יכול למחות ורב יהודה אמר אפילו בעל חצר בבעל הגג אינו יכול למחות לימא [ג]בהיזק ראיה קמיפלגי דמר סבר שמיה היזק ומר סבר לאו שמיה היזק לא דכולי עלמא שמיה היזק ושאני הכא דאמר ליה לתשמישתא לא חזי למאי חזי למתלא ביה מידי מהדרנא אפאי ותלינא ביה ואידך א"ל זימנין דבעיתת: **מתני'** [ד]לא יפתח אדם חלונותיו לחצר השותפין [ה]לקח בית בחצר אחרת לא יפתחנה בחצר השותפין [ו]בנה עלייה על גבי ביתו לא יפתחנה לחצר השותפין אלא אם רצה בונה את החדר לפנים מביתו ובונה עלייה על גבי ביתו ופותחה לתוך ביתו: **גמ'** מאי איריא לחצר השותפין אפילו לחצר חבירו נמי לא לא מיבעיא קאמר [ז]לא מיבעיא לחצר חברו דלא אבל לחצר השותפין דא"ל סוף סוף הא קא בעית אצטנועי מינאי בחצר קא משמע לן דאמר ליה עד האידנא בחצר הוה בעינא אצטנועי מינך השתא אפי' בבית נמי בעינא אצטנועי מינך ת"ר מעשה באדם אחד שפתח חלוניו לחצר השותפין ובא לפני ר' ישמעאל בר רבי יוסי אמר לו החזקת בני החזקת ובא לפני רבי חייא אמר יגעת ופתחת [ח] יגע וסתום אמר רב נחמן ולסתום

ויכול למחות. כלומר הכא להוציא זיז טפח כתחלה לחצר חבירו יכול למחות בו בעל חצר שלא למלאות אויר חבירו ולא אמרינן זה נהנה וזה אינו חסר דודאי איכא חסרון כדאמרינן בגמרא גבי זיז פחות מטפח דמגו דמשתמש בעל הגג בזיז רואה בחצר ואיכא היזק

פחות מטפח אין לו חזקה. שאם יצלה בעל החצר לבנות שם בונה משום דלא קפיד דבליר מטפח לא חשיב: **ואינו יכול למחות.** בגמרא מפרש מי אינו יכול למחות במי: [ב]זיז. הוא כעין גפר או לאם קורה הבולטת מן העלייה לחוץ ולאוי לתלות בו חפציו: **גמ' מאי קאמר.** דמשמע דהכי קאמר שאם החזיק בהולאת זיז אריך טפח יכול להוציא כמו כן זיז ארבעה דכיון דהחזיק בזיז טפח החזיק נמי בארבעה ומילתא בלא טעמא הוא שאם נתרצה לו בעל החצר בטפח לא נתרצה לו בארבעה: **הכי קאמר בחויז.** בזיז שהוא רוחב טפח באורך ד' טפחים בולט מן הכותל לחוץ החזיק נמי בזיז שהוא רחב בד' על ד' אורך דכיון דהגיע לו אורך של מקום חשוב נתרצה לו נמי ברחבו דאין מקום חשוב בפחות מד' על ד'. והוא הדין שאם החזיק ברחב טפח במשך עשרה לא החזיק כי אם ברחב ד' אבל אם החזיק ברחב טפח במשך ג' לא החזיק ברחב ג' אלא מה שהחזיק החזיק ולא יותר: **אמר רב הונא לא שנו.** דאין יכול למחות: **אלא בעל הגג.** שהוא בעל הזיז: **בבעל החצר.** דאינו יכול למחות בו ואומר אל תשתמש בזיז שלי דמה הפסיד בעל הגג הלא כשישתמש בעל החצר ויתלה בזיז חפציו לא יראהו לבעל הגג שהרי הוא מחתון לו ואיכא היזק דאינו יכול בעל הגג לבנות חפציו לא מיישינן דכיון דאין לו

מקום חזקה ויכול זה בעל חצר לחתכו לזיז אם יצטרך כל שכן שישתמש בו בעודנו תלוי באויר שלו. אי נמי הכי קאמרה מתני' אין לו חזקה לבעל הגג וגם אינו יכול למחות בבעל החצר אם בא לקבוע זיזין סמוך לחלון דהא ליכא היזק דאיכא: **אבל בעל החצר.** יכול למחות בבעל הגג שלא יוציא זיז פחות מטפח בתחלה אי נמי שלא ישתמש בזיז שהוציא כבר מפני שהוא עליון וכשיבא להשתמש יראה בעלילה זו בחצר ואיכא היזק דאיכא: **ורב יהודה אומר כו'.** טעמא מפרש לקמיה: **ומר סבר לא שמיה היזק.** רב יהודה. והלכך אינו יכול למחות בעל החצר בבעל הגג: **ושאני הכא דא"ל.** בעל הגג לבעל החצר לשוס תשמיש לא חזי לי אלא זיז זה בלבד שאלך ואעמוד עליו ואראה בחצירך בעלילה זו ולא חזי אלא למתלי בי חפצי וכשאראה לתלות מהדרנא אחפצי ואושיבו זרועי ואתלה דכיון דיכולני לתלות בחוצה פנים אם אסתכל בחצירך אהא נתפס כגנב והלכך ליכא היזק דאיכא. ורב הונא [א"ל] זימנין דבעיתת ליפול מן הגג כשתעמוד בשפת הגג ותשוה לתלות דבר על הזיז ולא תהדר אחר ולא תבוש מלהסתכל בחצרי ולא תהא נתפס כגנב דאפילו כי לא בעיתת תבעון כך ותאמר מחמת ביעותתא לא אהדרנא אחפצי והלכך איכא היזק דאיכא: **מתני' לא יפתח אדם חלונותיו לחצר. שיש לו בשותפות משום היזק דאיכא כדמפרש בגמרא: לקח בית בחצר אחרת.** הסמוך לזה החצר: **לא יפתחנו לחצר השותפין.** דאע"ג דיש לו חלק בחצר אינו יכול לרבות עליהם אחסנתין: **לא יפתחנה.** שהרי הוסיף דיורין בחצר ומטרים על בני החצר שמרבה עליהן דריסת הרגל: **ופותחה לתוך ביתו.** דכיון דדרך פתח שלו יוצאין לחצר אין טורח לבני החצר שאינו מרבה עליהן דיורין וכדמפרש בגמרא [ס.] שלא הוסיף על ביתו כלום אלא חולקה לשנים שהרי כל ביתו יכול למלאות אחסנתין אם ירצה: **גמ' מאי איריא לחצר השותפין.** הרבים דלא יפתח דמשמע מפני שהן רבים מיישינן שלא יעשה להן היזק דאיכא אפילו יחיד [ב] דאיכא בחצר שזה יכול לראותו דרך פתח ביתו הפתוח לחצר חבירו נמי לא: **אבל לחצר השותפין.** איכא למימר דשרי לפתוח דבלאו הכי בעי לאינטוועי מחבירו בחצר שזה יכול לראותו דרך פתח ביתו הפתוח לחצר חבירו ולא מזקי ליה חלונות מידי קמ"ל מתניתין דקתני לא יפתח דא"ל האי לבעל החלונות עד האידנא כי הוה משתמשנא בחצר הוה בעינא לאינטוועי מינך שלא תראני דרך פתח ביתי [ג] ואי הוינא בנית לא הוה בעינא לאינטוועי מינך שהרי לא היו עושין פתח כנגד פתח כדקתני מתניתין [שם] אבל השתא אפי' בנית בעינא לאינטוועי מינך כדי שלא תראני דרך חלונותיך שהן גבוהות מ"מ עד האידנא כי הוית בחצר בעינא לאינטוועי מינך כי הוית בנית לא בעינא לאינטוועי מינך השתא אפילו כשאתה בבית [ד] בעינא לאינטוועי מינך: **שפתח חלונותיו.** והיה טוען שעשה ברשות בני חצר: **החזקת.** סבר לה לאלתר הויא חזקה דכיון דבפניהם [ה] החזיק ושתק אם אינה ברשות עשה היה לו למחות. והיינו דאמרן בפירקין לעיל (דף מא.) כמאן דרבי יהודה וכר' שמעאל [ו]וכרבי יוסי דאמרי כל בפניו לאלתר הויא חזקה ואין הלכה כן: **לך יגע וסתום.** דלא הויא חזקה עד שלש שנים: ולסתום

אפי' כשאתה בבית צריך אני להצנע ממך בחצר מפני חלונותיך: שפתח. לחצר השותפין ולא מיחי ושוב מיחו: לך יגע וסתום. שאין חזקה עד ג' שנים: אמר רב נחמן

עין משפט נר מצוה

רעז א מי' פ"ח מהל' שכנים הל' ג ועי' בהגהות ומ"מ סמג עשין סב טוש"ע ח"מ סי' קנג סעיף ד:

רעח ב מי' שכ הל' ח טוש"ע שם סעיף ח:

רעט ג מי' שכ פ"ה הל' ו סמג שם טוש"ע ח"מ סי' קנד סעיף ג:

רפ ד ה מי' שכ הל' ח טור ש"ע שם סעיף ח:

רפא ו מי' שכ פ"ו הל' ו סמג שם טוש"ע שם סעיף ג:

רפב ז מי' שכ פ"ה הל' ו סמג שם טוש"ע שם:

רבינו גרשום

למחות. ולעבב אדם בחבירו שלא יוציא בחצירו זיז טפח ואם פחות מטפח הוא אין לו חזקה בחצר שאינו חשוב. ואין יכול למחות בידו בעל החצר שלא יוציא בחצירו פחות מטפח שכיון שאין לו חזקה בכך מאי איכפת ליה: הכי קאמר. החזיק בטפח שיש לו בחצר חבירו זיז רחב טפח וכמשך ארכו ד' יש לו חזקה בחצר ברוחב ד' כנגד אורך כל הכותל שכיון שלא מיחה בו בעל הצר בזיז חשוב כזה בידוע שיש לו חזקה בחצר כנגד כל הכותל ברוחב אותו זיז: לא שנו. שאין יכול למחות אלא בעל הגג בבעל חצר שאין יכול בעל הגג לעכב לבעל החצר שלא יעשים בחור שבכותלו זיז פחות מטפח אם הוא צריך לו שכבר אין לו חזקה: אבל בעל חצר בבעל הגג יכול למחות. שלא יוציא זיז פחות מטפח בחצירו בכותלו: מר סבר. רב הונא: שמיה היזק. להבי מעכב בעל חצר לבעל הגג שאגב שיעשה מראש גגו וישתמש באותו זיז פחות מטפח שיקשור בו חבל או יתלה עליו (ויסתכלו) כלים ממנו בחצר ור"י סבר לאו שמיה היזק: ושאני הכא דאמר ליה בעל הגג לבעל חצר לתשמיש לא חזי ההוא זיז פחות מטפח שאין ראוי לעמוד עליו ולא חזי אלא למיתלי ביה שום חפץ: כי תלינא ביה כירי מהדרנא אפאי ותלינא. ולא אסתכל בחצירך: ואידך. בעל חצר אמר דימנין דבעיתת שלא יהא הלרי או קשור בזיז יפה ומעיינת ואגב הכי הסתכל בחצירי: **פיסקא** לא יפתח אדם חלונותיו לחצר השותפין. בחצר שיש לו שותפות בה אם אין לשאר שותפין שם חלונות: אפי' לחצר חבירו. של יחיד אין רשאי לפתוח משום היזק ראיה: לא מביא לחצר חבירו דלא. משום דאין לו חלק בה: אבל לחצר שותפין. שיש לו חלק בה הא מצי אמר ליה סוף סוף הא בעית איצטנועי מינאי כשאני נכנס ויוצא בחצר כך הצנע עצמך כשחלונותי פתוחין: קמ"ל. דמצי א"ל השותף עד האידנא קודם פתיחת החלונות כשאתה בחצר הייתי צריך להצנע ממך וכשהיית בבית לא הייתי צריך להצנע. עכשיו

מסורת הש"ס

א) [לעיל כ:]. ב) [שיך לסוס"ס], ג) [דכפניו רש"י], ד) [נ"ל כר רבינ].

הגהות הב"ח

(א) גמ' ופתחת לך יגע: (ב) רשב"ם ד"ה מאי איריא וכו' אמר יחיד נמי כ"ל ומיהת לאיה נמסקי: (ג) ר"ת אבל וכו' כיתן וכו' הוינא וכו' לא הוית בעינא וכו': (ד) באר כשאתה בנית נמי בעינא:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com